

FOLKETINGET

Christine Stabell Benn

Cand. med, professor, OUH

Høring om læring af covid-19
Epidemiudvalget

Fokus på proportionalitet og test af sundhedstiltag

Christine Stabell Benn, Læge, Ph.D., Dr.med.

Professor i Global Sundhed

Syddansk Universitet

1. Proportionalitet

Der bør ikke anvendes mere indgribende tiltag, hvis mindre er tilstrækkelige

To pandemiske tilgange:

Nedbringe
alvorlige
infektioner

Nedbringe
al smitte

Mit postulat: Det var tilstrækkeligt at fokusere på at nedbringe alvorlige infektioner

Fokus på at *nedbringe al smitte*

- Generelle nedlukninger og restriktioner
- Ingen friholdelse af ikke-risikogrupper
- Ingen skelnen mellem situationer med høj og lav smitteintensitet (fx udendørs)
- Test, hvor der er mest smitte
- Isolere og smitteopspore alle med positive test

Fokus på at *nedbringe alvorlige infektioner*

- Fokuseret beskyttelse omkring risikogrupper
- Styrkelse af den generelle sundhed og immunforsvaret (fx med BCG vaccine)
- Nedsætte smitteintensitet: Isolationshoteller, kun isolere og smitteopspore dem med meget virus i PCR-testen (CT-værdi < 35)

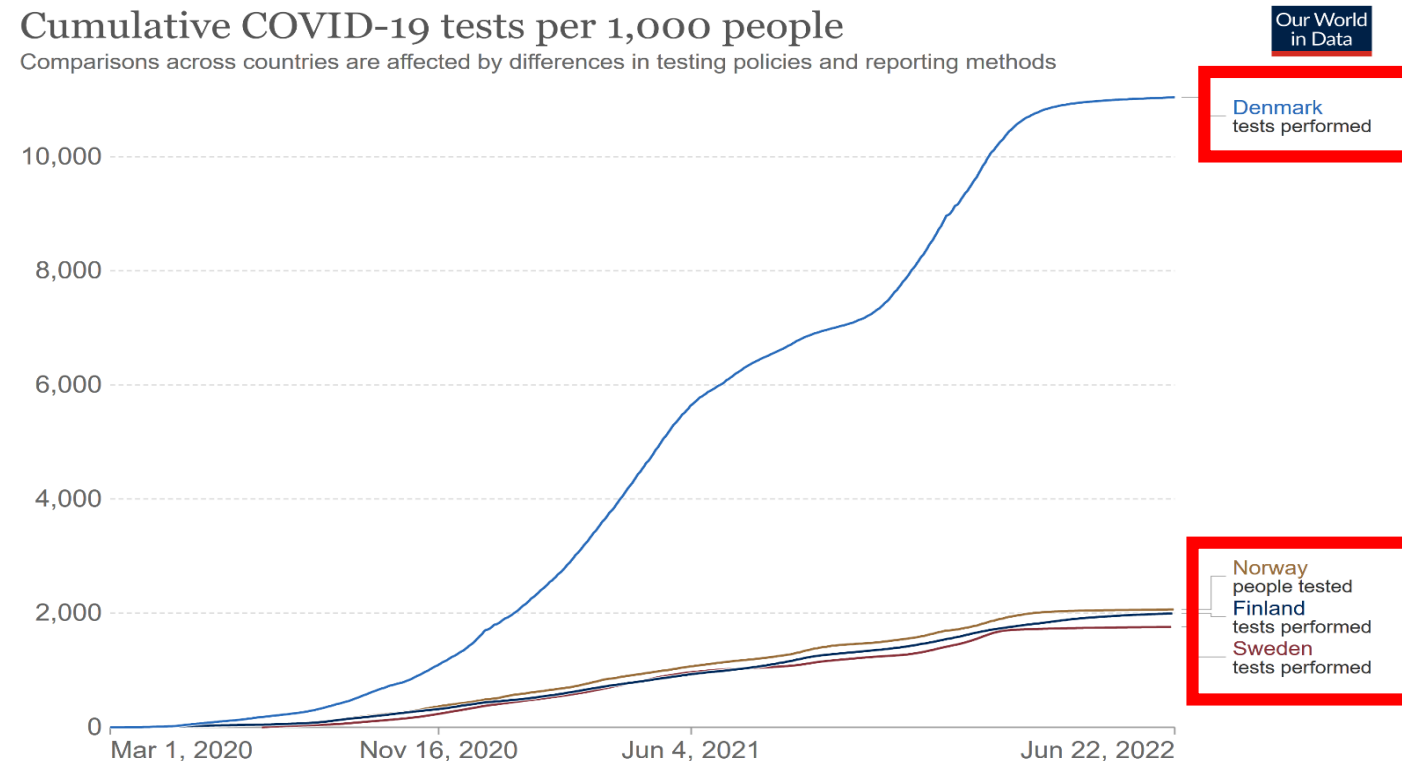
Danmark: Fokus på at *nedbringe al smitte*

Sverige: Fokus på at *nedbringe alvorlige infektioner*

- Skolerne var aldrig lukket for 1.–9. klasse
- Ingen vaccination af 5-11-årige børn
- Idrætsaktiviteter fortsatte
- Intet maskepåbud
- Kun kortvarigt Coronapas

Cumulative COVID-19 tests per 1,000 people

Comparisons across countries are affected by differences in testing policies and reporting methods

Source: Official data collated by Our World in Data
Note: Our data on COVID-19 tests and positive rate is no longer updated since 23 June 2022.

CC BY

Danmark: Fokus på at *nedbringe al smitte*

Sverige: Fokus på at *nedbringe alvorlige infektioner*

20. december 2020

Hurtigttest kan bruges til epidemikontrol

Sundhedsstyrelsen kommer i dag med konkrete anbefalinger for brug af hurtigttest som et supplement til den nuværende epidemikontrol.

“Vi anbefaler, at visse grupper testes regelmæssigt...for eksempel unge mellem 15-25 år, hvor der ses mere smitte....

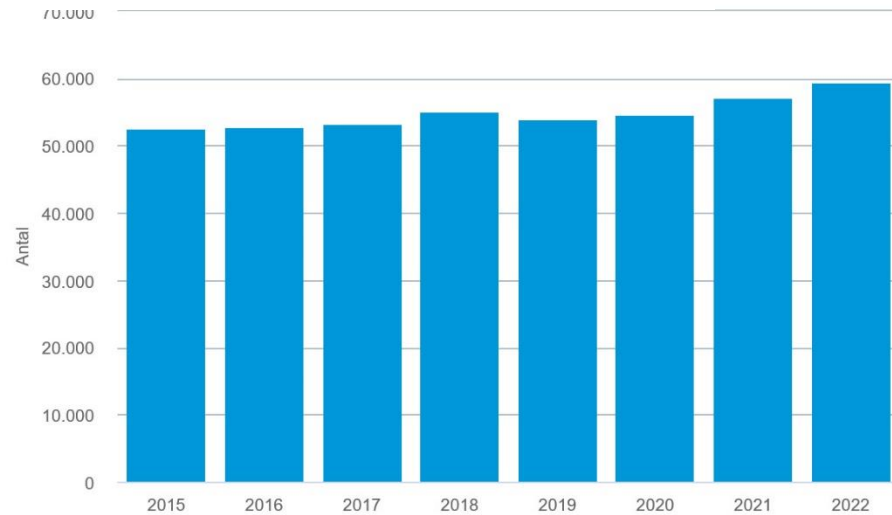
Derudover kan hurtigttest på sigt anvendes til personale på plejecentre og andre institutioner med personer i øget risiko ved COVID-19”

Politiken, 21. januar 2021

Ekspert: Myndighedernes nøl og advarsler mod kviktests har kostet liv

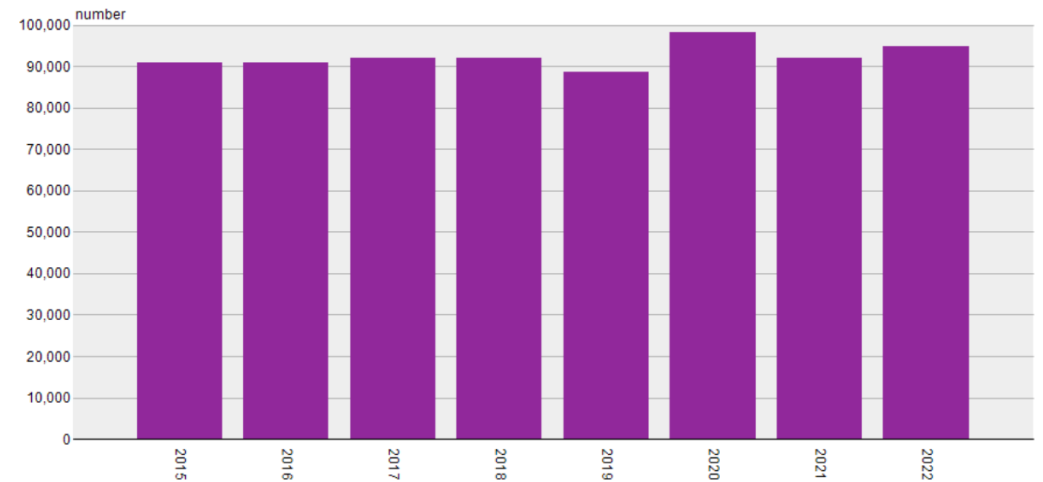
Danmark: Fokus på at *nedbringe al smitte*

Antal dødsfald i Danmark

Sverige: Fokus på at *nedbringe alvorlige infektioner*

Antal dødsfald i Sverige

Source: Statistics Sweden

year

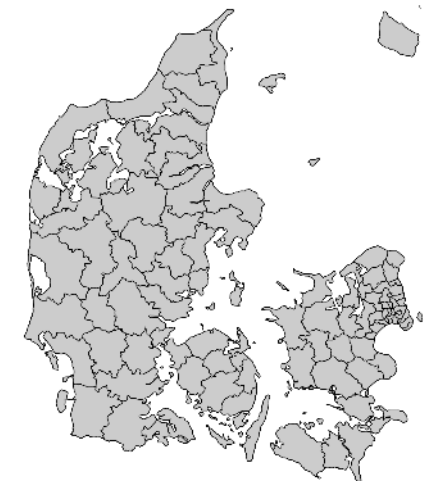
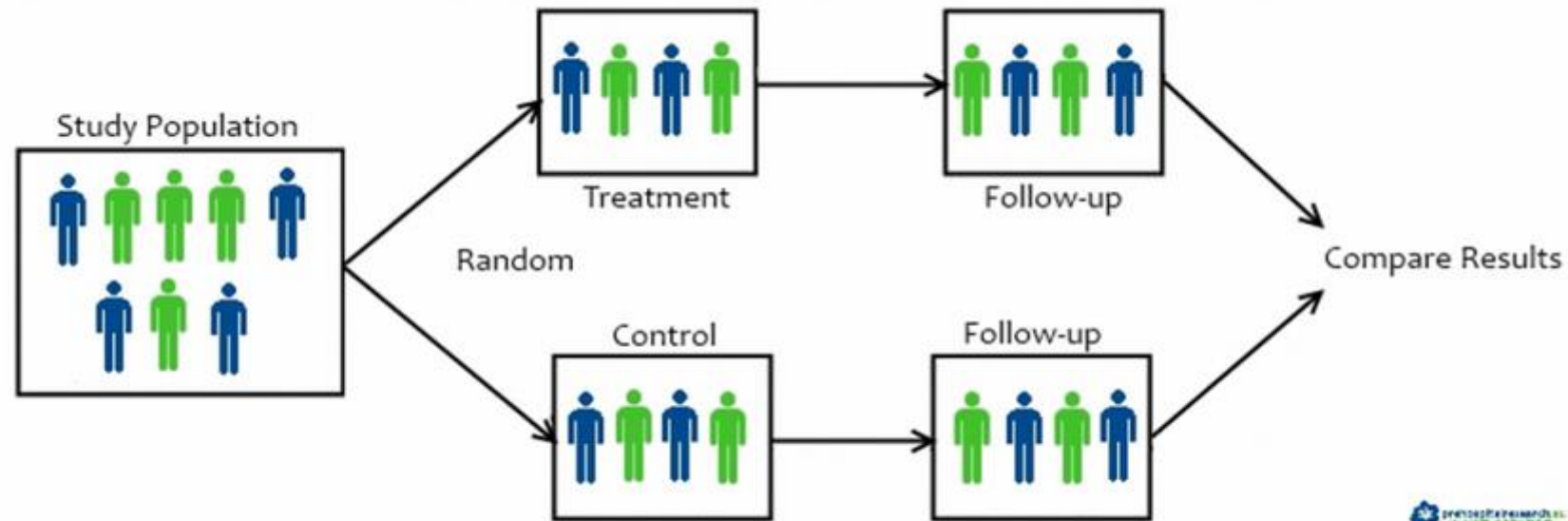
- Danmark fik ikke meget ekstra samlet sundhed ud af anstrengelserne
- Omkostningerne ved at *nedbringe al smitte* var enorme: økonomisk og på den fysiske og mentale sundhed

Del-Konklusion 1: Proportionalitet

- En pandemi-tilgang skal have **fokus på proportionalitet**
- **At nedbringe *al* smitte er ikke i et mål** med stor sundhedsmæssig værdi i sig selv. Det har haft store omkostninger
- Det sundhedsmæssigt **vigtige mål er nedbringe risikoen for alvorlig sygdom, og sørge for, at hospitalerne ikke bliver overbelastede.** Det er mindre indgribende og billigere
- **Sverige som "kontrol-land"**: Vi kunne have klaret os med mindre
- Vigtigt at inkludere forskellige (uenige) eksperter
- Vigtigt med løbende debat – "Churchill-approachet"

2. Test af tiltag i lodtrækningsstudier

Præcedens for lodtrækningsstudier

Statusartikel

Differentieret implementering af HPV-baseret screening i dansk livmoderhalskræftscreening

FIGUR 1 Aldersgrupper og screeningsmetoder.

Hvem undersøges med hvilken analysemetode?

Cellebaseret screening			HPV-baseret screening	
23-29 år <i>Uanset fødselsdato</i>	30-49 år <i>Kvinder med lige fødselsdato</i>	50-59 år <i>Kvinder med lige fødselsdato</i>	30-59 år <i>Kvinder med ulige fødselsdato</i>	60-64 år <i>Uanset fødselsdato</i>
Invitation til screening hvert 3. år	Invitation til screening hvert 3. år	Invitation til screening hvert 5. år	Invitation til screening hvert 5. år	Afsluttes i screeningen hvis HPV-negativ

”gør det muligt at vurdere styrker og svagheder ved de to gennemafprøvede screeningsmetoder”

Bonde et al, Ugeskrift for Læger 2022

Når der ikke er gode data til at understøtte påbud,
så bliver det opfattet som tvang

Lykken ved lodtrækningsstudier:

Lidt dyrt og tidskrævende - men kommer mangefold igen – vi ville have bedre svar på:

- Vaccinernes effekt på den samlede dødelighed og sygelighed
- Vaccinernes bivirkninger

Politiken, 6. december2020

Professorer: Sådan her bør danskerne vaccineres mod covid-19

Coronavaccinerne er på vej, men de bør administreres klogt, så vi både modvirker skepsis i befolkningen og får indsamlet så meget viden som overhovedet muligt. Danmark har potentialet til at være i front. Her er nogle gode råd til politikerne.

Lykken ved lodtrækningsstudier:

Lidt dyrt og tidskrævende - men kommer mangefold igen – vi ville have bedre svar på:

- Vaccinernes effekt på den samlede dødelighed og sygelighed
- Vaccinernes bivirkninger
- Effekten af at bruge CT-værdien i isolations- og smitteopsporingen
- Effekten af massetestning
- Effekt af Corona-pas
- Effekten af skolelukninger
- ...med meget mere

Del-Konklusion 2: Test af sundhedstiltag

- Lodtrækningsforsøg: måden at få valide mål for et tiltags effekt på den *samlede* sundhed
- Med udokumenterede tiltag risikerer vi at bruge pengene på noget, der ikke virker, eller gør skade
- Udokumenterede tiltag – særligt når påbud - tærer på befolkningens tillid

Læring fra COVID-19:

- Proportionalitet i pandemiresponset
- Test af tiltag i lodtrækningsforsøg